

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 10.50
Miesięczn. „ 3.50
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. —
Miesięczn. „

Kalendarzyk:

Piąt. 13.XII Łucji.
Sob. 14.XII Dyoškora.
Niedz. 15.XII Waler. i Iren.
Pon. 16.XII Euzebjusza.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 13 grudnia 1918 roku.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 8 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Komisarz Wyborczy do Sejmu Ustawodawczego

na Okręg, obejmujący miasto Łódź, podaje do publicznej wiadomości, że urządować będzie codziennie między 1 i 2 w biurze Głównej Komisji Wyborczej przy ulicy Sienkiewicza Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Zarząd poczty zawiadamia, że na mocy Okólnika M-twa Poczty i Telegr. od dnia 10 Grudnia, wznowia przyjmowanie listów wartościowych i posyłek bez wartości, jednocześnie podaje do publicznej wiadomości, że do listów wartościowych muszą być dodane odpisy, położonego na kopercie adresu. Kopja tego adresu ma być napisana tym samym charakterem pisma, co na oryginale, jak również na tym załączniku przyłożona ta sama lakowa pieczęć, jaką opieczetowano przez nadawcę list wartościowy.

Adresy na listach wartościowych nie mogą być drukowane na maszynie, lub hektografowane.

Kierownik poczty

B. Michalski.

Referent

Grabski.

Niezgoda tronu z narodem.

Dr. Feliks Koneczny w swojej książce „Dzieje Polski”, rozdzielił historję narodu naszego na sześć wybitnych grup.

Pierwsza część nosi tytuł „Państwo społeczeństwu narzucone”, druga ma na celu wykazać „Walkę społeczeństwa o wpływ na państwo”, w trzeciej już społeczeństwo wytwarza dla siebie państwo, są to właśnie dzieje zlepienia rozbitego kraju po testamentie Krzywoustego, a rozpoczynają się one od Władysława Łokietka. Dynastia Jagiellonów zapoczątkowywała epokę „zgody tronu z narodem”, która od Zygmunta III Wazy przechodzi, w niezgodę narodu z tronem”, aż wreszcie przetrwała się w zupełną „obojętność” i następnie w śmierć polityczną, którą przyniosły nam rozbiory.

W czem się ta niezgoda za Zygmunta III-go przedstawiała i jakie przybrała rozmiary oto pytanie, które byśmy pragnęli przedstawić naszemu czytelnikowi.

„Król Stefan Batory, pisze Koneczny, wyparł z Inflant Moskwę, ale w północnej Estonii pozostali szwedzi, chcąc więc posiadać całe Inflanty, trzeba było stoczyć wojnę ze Szwecją“.

Senatorzy, razem z Janem Zamoyskim sędziłi, że powoławszy na tron królewicza szwedzkiego, sprawę tę załatwią bez wojny, bo Zygmunt za tron odda Estonję.

Rachuby te zawiodły, o Estonję trzeba było wojnę prowadzić, a Polska zyskała na tronie zdrajcę-króla, który nie patrząc na poprzednie dzieje narodu, starał się kraj polski pod panowanie niemieckie Habsburgom oddać.

Polska tyle doznała od Habsburgów krzywd i zrad, że cała polityka habsburska obrzydła jej do ostatniego stopnia.

Postanowiono już po zgonie Zygmunta Augusta z nią zerwać — powołując na tron polski Henryka Wależjusza, który miał nawiązać nową erę francuskiej polityki.

Sądzono, że i młody królewicz szwedzki, syn Katarzyny Jagiellonki, pójdzie tą samą drogą, tymczasem Zygmunt III robił wszystko to, czego sobie naród nie życzył.

Zabroniono się królowi łączyć z domem Habsburskim, on, ożenił się najpierw z jedną Habsburżanką, a gdy ta mu umarła, nie zwracając uwagi, że już przy pierwszej żonie senat mu groźne wymówki czynił, ożenił się z drugą.

Imał się jednak jeszcze nikczemniejszych frymarczek, spiskował z cesarzem, oddając jednemu z jego synów tron polski za to jedynie, aby po śmierci ojca Jana III mógł obiać tron dziedziczny, który mu stryj jego Karol Sudermanlandzki wydarł.

Król marzył o katolickiej lidze, która by przecięła Europę od wschodu do zachodu olbrzymim pasem, bo w skład jej weszłyby nawrócona Szwecja, Polska, Austria i Hiszpanja.

Knowania młodego króla z Habsburgami wykryły się, a Zamoyski wytoczył całą sprawę przed sejmem.

Sejm w 1592 r. domagał się śledztwa i zład sejmem inkwizycyjnym zwany. Stała na nim głośna uchwała, usuwająca na zawsze Habsburgów od tronu polskiego.

Król działał pomimo to ciągle na zgubę kraju, chociaż armja była jeszcze zdrową i potrafiła dzielnie bronić honoru swojej ojczyzny pod Kircholmem, a także na granicach moskiewskich.

Za Zygmunta III wznowiły się też pierwsze rokosze, które rozpoczął nawet sam Zamoyski, a po jego zgonie prowadził Zebrzydowski.

Smutne przyniosła rezultaty dla państwa owa polityka króla upartego, głupkowatego, niechącego i niemającego obiać swoim ciasnym umysłem ani żądań narodu, ani potrzeb kraju.

Zaślepiiony w swojej kombinacji, stworzenia „pasa w środkowej Europie”, wiele spraw ważnych wprost poświęcił tej kwestji, a przez swój upór, boć umysł miał tępy, wprowadził kraj w długoletnią wojnę ze Szwecją, stracił tron moskiewski dla Polski i co najważniejsze wznowił od dawna zapomniane rokosze, wywołując rozlew krwi bratniej.

Tak się spisał ten król, przez swój upór, przez swoje zaślepienie, przez niegodną frymarkę z tymi, którzy nigdy dla Polski życzliwymi nie byli.

Do tego doprowadza niezgoda rządu z narodem.

Tak mówi historia!

Przeciwko paskarstwu.

W urzędowym „Monitorze” pojawił się wreszcie dekret przeciwko lichwie wojennej. Dekret, obejmujący 10 artykułów, między innymi głosi, że „każdy kto ukrywa większe zapasy żywności, odzieży i potrzeb ogólnego użytku uiegnie karze zamknięcia w domu poprawy od roku i 6 miesięcy do lat 6-ciu, lub zamknięciu w więzieniu do lat 2-ch, a oprócz tego karze pieniężnej do wysokości 100,000 marek polskich (150,000 koron), towary zaś będą skonfiskowane i sprzedane ubogiej ludności. Taka sama kara czeka wywożącego towar za granicę. Sprzedający wyżej wspomniane artykuły drożej, niż wskazują uchwalone ceny, karany będzie więzieniem do lat 2-ch a ponadto grzywną do 50,000 mk. (75,000 koron).

Za lichwę mieszkaniową winny uiegnie karze do roku więzienia i grzywnie do 50,000 mk. lub (75,000 koron).

Takiej samej karze uiegnie właściciel przedsiębiorstwa w którym podwładni jego dopuszczają się nadużyć lichwy.

Sąd może skazanych pozbawić prawa handlu na przeciąg lat pięciu i utraty praw stanu. Sprawy sądowe dotyczące tych przestępstw mają iść w szybkim tempie i najdalej w ciągu 14 dni muszą być ukończone.

Telefon i telegraf.

Otrzymaliśmy taryfy telegrafu i telefonu zamiejskiego. Są one w porównaniu do dawnych cen bardzo wysokie. A choć depesze dla agencji są niższe do połowy, to jednak prasa musi się dobijać o niskie ceny dla siebie, boć we wszystkich państwach ona ma te zniżki, wreszcie słusznie się jej należące, gdyż największym i codziennym klientem poczty jest prasa.

Domagamy się więc specjalnej dla nas taryfy nie tylko dla depesz, ale i dla telefonów. Obecna taryfa nawet dla przychodnich osób jest dosyć ciężka.

Taryfa telegraficzna.

- 1) Za krajowe depesze zamiejskie: za każdy wyraz nie więcej jak 15 liter liczący — 20 fen., najmniej jednak za jedną depeszę 2 mk.
- 2) Za depesze miejscowe miejskie za każdy wyraz 10 fen., najmniej jednak za jedną depeszę — 3 marki.
- 3) Za depesze do państw ościennych za każdy wyraz po 50 fen., najmniej jednak za jedną depeszę — 3 marki.

Za odpis depeszy po 1 marce od każdych 100 wyrazów, lub napoczętą część tychże.

Za dalsze wysłanie depeszy pocztą 25 fen. markami pocztowymi na depesze nadanej. Za skrócony adres telegraficzny 100 marek rocznie, do Nowego Roku zaś — 10 marek. Pokwitowania na nadane depesze wydaje się tylko na żądanie i za opłatą 25 fen. od depeszy. Za depesze pilne pobiera się potrójną opłatę. Agen-

cje szczególnicze zatwierdzone przez Ministerstwo
opłacają połowę taryfy normalnej.

Taryfa telefoniczna.

- Sieci lokalne: Opłata za abonament w obrębie 2 kilometrów od stacji centralnej przy ilości abonentów: do 100, od 100 — do 500, wyżej 500.
  - Za aparat telefoniczny główny rocznie: 240 marek, 360 marek, 420 marek.
  - Za aparat dodatkowy rocznie: 75 marek, 120 mk., 180 marek.
  - Z każde 200 metrów lub część 200 mtr. ponad 2 kilometry. 12 mk., 15 mk., 18 mk.
  - Za przeniesienie telefonu w tej samej posesji: 24 marki, 30 mk., 48 mk., za przeniesienie telefonu do innej posesji: 48 mk., 60 mk., 96 marek.
  - Za dodatkowy dzwonek: 18 marek.
- Telefony międzymiastowe,
  - Opłata za rozmowę 3 minutową: w promieniu 25 kilometrów od stacji 1 marka; w promieniu 50 kilometrów — 2 marki, w promieniu 100 kilometrów — 4 marki, w promieniu 150 kilometrów — 6 marek i za każde dalsze 50 kilometrów po 1 marce dodatkowo.
  - Za rozmowy pilne pobiera się potrójną opłatę.
  - Za wezwanie przez postańca 1 markę.

Zgodnie z oryginałem

Kierownik poczty B. Michalski

O rząd narodowy.

W Sosnowcu odbył się wiec inteligencji, zorganizowany przez radykalne jednocześnie stronnictw demokratycznych.

Podczas dyskusji przemawiali nie zbyt fortunnie za rządem obecnym pp. Cz. Jankowski i I. Pojawiński, natomiast przedstawiciele Zjednoczenia Narodowego, dr. Falkowski i górniczy p. Flak, Woźniak, oraz kilku jeszcze robotników z kopalni „Wiktora” w Miłowicach, w swych przemówieniach pozyskali posłuch i uznanie prawie wszystkich zgromadzonych, krytykując postępowanie obecnego rządu. Ostateczny rezultat wieceu po głosowaniu był ten, że uchwalono rezolucję, domagającą się kategorię rządu narodowego, składającego się z przedstawicieli stronnictw wszystkich trzech Zaborów i protestującą przeciwko dyktaturze partyjnej.

Wicewownicy opuścili salę śpiewając ostentacyjnie „Rotę” Konopnickiej.

* * *

Rada gminna w Zapolicach pow. łaskiego na posiedzeniu w dniu 9 b. m. uchwaliła między innymi, iż nie zgadza się na obecny rząd partyjny w Warszawie, taksamo jak na żaden inny rząd partyjny w Polsce. „Nie zgadzamy się na to, — jak brzmi rezolucja — aby jakkolwiek partja podsywała się pod miano polskiego ludu wiejskiego. My włościanie polscy nie należymy i należeć nie chcemy do żadnej partji. Naszem hasłem „Bóg i Ojczyzna”. Żądamy utworzenia wojska narodowego. Tylko polacy mogą mieć wstęp do szeregów. Nie możemy dawać broni do ręki tym, którzy ją przeciw nam obrócili mogą.”

* * *

Podnoszą się coraz silniej głosy domagające się rządu narodowego, ale mimo to rząd obecny nie chce o tem słyszeć. (Przyp. Red.)

Protest dziennikarzy.

Wobec pogwałcenia prasy i praw osobistych redaktora Niemojewskiego, tudzież otwartej zapowiedzi dalszych represji i steroryzowania groźbą redaktora „Głosu lubelskiego”, grupa literatów i dziennikarzy warszawskich w dniu 5 grudnia zaprezentowała przeciwko podobnym faktom. Protest zaopatrzone dwudziestoma dwoma podpisami, wśród których znajdujemy i nazwisko Aleksandra Świętochowskiego.

KRONIKA.

— Dodatek drożyzniany.

k) Wydział kontroli magistratu zestawiał już listy jednorazowej zapomogi drożyznianej, uchwalonej przez Radę miejską dla wszystkich urzędników, pracowników i robotników miejskich. Wyplata przyznanej zapomogi rozpocznie się jutro.

— Bezzwrotna zapomoga.

Rada ministrów na posiedzeniu w d. 3 b. m. przyznała na wniosek ministra poczt i telegrafów, Arciszewskiego, wszystkim pracownikom poczty i telegrafu w obrębie b. okupacji jednorazową bezzwrotną zapomogę w wysokości 600 mk. Łączny wydatek na zapomogę tą wyniesie około 2,700,000 mk.

— Wstrzymanie przyjmowania ochotników.

Powiatowa komenda uzupełnień ogłasza, że na rozkaz generalnego okręgu zostało chwilowo ponownie wstrzymane przyjmowanie ochotników z powodu przechodzenia do szeregów regularnego wojska członków byłej POW.

Ponowne otwarcie zapisów będzie ogłoszone.

— Z komitetu giełdowego.

a) Z uwagi na to, iż pomimo zakończenia wojny stosunki handlu i przemysłu nie zmieniły się na lepsze, przyczem bardzo znaczna ilość wекси znajduje się poza granicami kraju, skąd narazie wycofana być nie może, komitet giełdowy zwrócił się w ostatnim czasie do ministerjum z prośbą o oficjalne przedłużenie na 6 miesięcy skasowanego formalnie, faktycznie zaś trwającego moratorium dla należności wekslowych. Ponadto komitet prosił ministerjum o przedłużenie wskazanego w art. 735 trzyletniego terminu przedawniania zaocznych wyroków.

— Zjazd handlowców.

a) Na zapowiadzany w d. 28, 29 i 30 b. m. zjazd pracowników handlowo-przemysłowych i biurowych w Warszawie, stow. handlowców polskich deleguje 10 członków.

Na zjeździe rozpatrywane będą między innymi: 1) istniejące i projektowane prawo, dotyczące pracowników handlowo-przemysłowych i biurowych; 2) ochrona prawna i zabezpieczenia bytu pracowników; 3) wykształcenie i kultura pracowników; 4) organizację pracowników; 5) stanowisko społeczne pracowników handlowo-przemysłowych oraz ich położenie w związku z rozwojem ekonomicznym naszego kraju.

— Rada Związków zawodowych.

a) Powołana została do życia Rada okręgowa polskich związków zawodowych w Łodzi, której celem jest między innymi: rozpowszechnianie słowem i piśmem programu teoretycznego i praktycznego polskich związków zawodowych, zakładanie nowych związków w miejscowościach, które polskich związków jeszcze nie posiadają, reprezentowanie polskich związków zawodowych na zewnątrz, porozumiewanie się z władzami i wszelkimi organizacjami robotniczymi i społecznymi w sprawach ruchu robotniczego, wreszcie współdziałanie w rozwoju kooperatyw robotniczych, zakładanie ochronek, gospód, schronisk i kuchni dla warstwy robotniczej.

Siedzibą łódzkiej Rady okręgowej jest lokal przy ul. Wólczńskiej № 139.

— Ze Związku kolejowego.

a) Na ostatnim posiedzeniu prezydium Koła łódzkiego związku zawodowego pracowników kolejowych, uchwalono między innymi sforsmować księgi inwentarza a oprócz tego spisy wszystkich mebli pozostałych na stacjach po okupantach, oraz zażądać od wszystkich zwierzchników wykazów imiennych pracowników jak również i rezerw.

— Z tow. „Praca”.

a) Na ostatnim posiedzeniu polskiego Związku zawodowego robotników przemysłu włóknistego „Praca”, pod przewodnictwem p. B. Pokorskiego, załatwiono między innymi sprawy następujące: wybrano komisję zawodową, mającą na celu załatwianie wszelkich spraw dotyczą-

cych związków zawodowych; postanowiono, aby Związek „Praca” zgłosił swój akces do komisji wyborczej do konstytuandy, wreszcie wydelegowano do Warszawy p. Bończyka, który wspólnie z delegatami innych związków i magistratu — udać się ma do ministerjum ochrony pracy dla wyjednania pomocy dla bezrobotnych.

— Z cechu majstrów szewckich.

a) Na wczorajszym posiedzeniu zarządu cechu majstrów szewckich, pod przewodnictwem starszego p. Woźniaka, po omówieniu kwestji przekształcenia istniejącej składnicy na polskie towarzystwo współdzielcze handlu skórą w Łodzi, poruszono jeszcze sprawę nawiązania kontaktu z cechami szewckimi z miast okolicznych, oraz sprawę obchodu rocznicy zgonu Kilińskiego.

Aby dać możność wypowiedzenia się w powyższych sprawach zrzeszeniu grona majstrów cechowych, postanowiono zwołać w d. 15 b. m. o godz. 2-iej po południu, w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej № 93, ogólne zebranie nadzwyczajne.

— Zgromadzenie czeladników rzeźniczych.

Zarząd zgromadzenia czeladników rzeźniczych zaprasza członków na zebranie, jakie odbędzie się 15 b. m. o godz. 2 po poł. w lokalu majstrów rzeźniczych.

Celem zebrania będzie naradzenie się nad palącymi kwestjami.

— Zebranie ogrodników.

W nadchodzącą niedzielę, 15 b. m. w lokalu tow. krajoznawczego przy Alaj Kościuszki Nr. 17 odbędzie się o godz. 3 po poł., roczne sprawozdawcze zebranie członków związku ogrodników, koła łódzkiego.

— Z kół nauczycielskich.

a) W lokalu przy ul. Andrzeja № 4, odbyło się onegdaj w obecności 35 osób zebranie kierowników polskich szkół powszechnych, w celu zorganizowania koła kierowników przy zrzeszeniu nauczycielstwa polskiego, na którym po ożywionej dyskusji uznano za pożądane powołać do życia projektowane koło.

Do prezydium koła za pomocą głosowania tajnego wybrani zostali pp. Wojakowski, Stankiewicz, Dobrzeński, Uniszowski oraz Brzdzińska.

Posiedzenia koła odbywać się będą we środę, w lokalu zrzeszenia o godz. 6-iej wieczorem.

— Zebranie nauczycieli.

Zarząd zrzeszenia nauczycieli polskich szkół początkowych, prosi swych członków o przybycie w dniu 14 b. m. o godz. 6-iej wieczorem (Andrzeja 4) w celu omówienia spraw natury ekonomicznej.

— Zawieszzone wykłady.

Z powodu nielicznej frekwencji, wykłady na uniwersytecie ludowym im. T. Kościuszki na jakiś czas zostały zawieszzone, natomiast na miejsce wykładów tych odbywać się będą prelekcje.

Pierwsza prelekcja taka o „Sześcioprzymiotnikowym prawie wyborczym” odbyła się wczoraj.

— Nabożeństwo żałobne.

Polski związek zawodowy pracowników elektrotechnicznych (Wólczńska 139) zaprasza wszystkich członków na nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Stefana Gajewskiego, jakie odbędzie się w niedzielę 15 b. m. o godz. 10 rano w kościele św. Stanisława Kostki.

— „Biedni” kamienicznicy.

a) Z uwagi na panującą drożyznę i stosunkowo — jak na obecne czasy — liche wynagrodzenie, urzędnicy biura stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, zwrócili się do zarządu z prośbą o podwyższenie im pensji. Nadmienić należy, że najwyższa pensja urzędnika wynosi dotąd mk. 250 inne zaś po 120 mk. miesięcznie.

Po dyskusji członkowie zarządu, uważając że pensje te są „dostateczne”, podwyższenia wynagrodzenia odmówili, natomiast przyznali tylko jednorazową zapomogę w stosunku jednemuś miesięcznej pensji. Tymczasem to samo stowarzyszenie stróżom domowym, po ostatnim strajku, przyznało wynagrodzenie od 20 do 50 mk. tygodniowo,

Jadwiga Kopczyńska

b. wychowawca szkoły im. Orzeszkowej.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła na zapalenie płuc dnia 12 b. m. o godz. 10 i pół rano, przeżywszy lat 22.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, Piotrkowska 93, na stary cmentarz katolicki odbędzie się dnia 14 b. m. o godz. 12 w południe. W nieutulonym żalu pozostali

Rodzice i Brat.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Krzyża w poniedziałek, d. 16 b. m. o godz. 10 rano.

131--2

Teatr i sztuka.

— Teatr polski.

Dzisiaj t. j. piątek dnia 13 b. m. po cenach zwyczajnych 5-cio aktowa sztuka Arcybaszewa „Zazdrość“ w częściowo nowej obsadzie, aibowiem rolę Heleny, żony Sergiusza odegra po raz pierwszy p. Nuna Wiśniarowska

W sobotę wieczorem poraz drugi „Salkowski“ St. Zeromskiego.

Popoł. o godz. 4 po cenach najniższych „Legion“ Scena 1 i 9 oraz „Noc Listopadowa“ obraz 2.

Wiec P. P. S.

Wczoraj w sali Koncertowej przy ul. Dzielnej odbył się wiec P. P. S., na którym między innymi przemawiał także poseł Ignacy Daszyński. Wiec zakończył się uchwaleniem następującej rezolucji:

„Zgromadzeni na wiecu w dn. 11 grudnia witają zjednoczenie partii socjalistycznych wszystkich trzech dzielnic w jedną P. P. S. jako zadatek przyszłej potęgi ruchu socjalistycznego w Polsce; postanawiają wziąć czynny udział w ruchu wyborczym do sejmu ustawodawczego i poruszyć cały proletariąt Polski, ażeby netylko oddał swe głosy na kandydatów P. P. S., lecz aby skorzystał z ruchu wyborczego i uświadomił się i zorganizował.

Zebrań wzywają magistrat m. Łodzi oraz magistraty sąsiednich miast fabrycznych, aby wraz z rządem ludowym znalazły bezzwłocznie środki celem uratowania tysiąca bezrobotnych od głodu przez danie im natychmiastowej pomocy w przyspieszeniu robót publicznych.

Przyjazd pos. Daszyńskiego wywołał poprostu paroksyzm radości wśród „naszych najserdeczniejszych“, którzy zapomniałszy o żałobach narodowych tłumnie z towarzyszymi z P. P. S. zapełnili nie tylko salę i korytarze, ale i ulicę Dzielną tak, że przez pewien czas stanął ruch tramwajowy.

K. K.

Z Rady miejskiej.

Na onegdajszym, śródomowym posiedzeniu Rady miejskiej po przyjęciu wniosku radnego Ruszaka, aby sumę 25,000 mk., przeznaczoną na kursy uzupełniające dla terminatorów podzielić na 3 części, 13,000 mk. dla katolickich terminatorów, 8,000 mk. dla żydowskich, i 4,000 mk. dla niemieckich, oraz wniosku magistratu o zatwierdzenie przyznanej przez polską krajową kasę pożyczkową pod zastaw obligacji miejskich pożyczki w sumie miliona mk., dłuższą dyskusję wywołał wniosek d-ra Rosenblatta w sprawie „rzekomego“ relegowania z średnich szkół polskich dzieci żydowskich, które wzięły udział w obchodzie żałoby poniedziałkowej.

Pomimo, że przewodniczący wyraził wątpliwość, czy wniosek ten nada się pod obrady wobec niekompetencji magistratu w tej sprawie, nagłość wniosku przyjęto.

W końcu dr. Konic złożył 2 wnioski: 1) Rada miejska wzywa rząd do zastosowania energicznych środków celem ukrócenia lichwy żywnościowej i 2) Rada miejska wyraża sprzeciw z powo-

du podwyższenia stawek przewozowych na kolejach, podniesienia cen węgla i cukru.

Oba wnioski przyjęto.

Na tem przewodniczący rady inż. Sułowski zamknął posiedzenie.

* * *

Wczorajsze posiedzenie Rady miejskiej pod przewodnictwem inż. Sułowskiego rozpoczęło się o godz. 7 wieczorem. Po przyznaniu między innymi 10,000 mk. na żydowskie gimnazjum męskie i żeńskie i na utrzymanie rady szkolnej okręgowej 2,600 mk. przystąpiono do wyborów 2 członków i 2 zastępców do głównej komisji wyborczej w Łodzi. Wybrani zostali radni Smarczyński (20 g.) i Russak (19 g.) a jako zastępcy Pokorski (17 g.) i Stüdt (21 g.).

Dla obwodu łódzkiego wybrani zostali radny Meisner i zastępca Praszkiec.

Podczas wyborów obecni byli na sali prezes polskiego sądu okręgowego Rossman i komisarz wyborczy p. Taubwurcel.

K. K.

TELEGRAMY.

Pobór rekruta w Galicji.

Kraków, 11 grudnia. (wł.) ze względu na naglące położenie, Polska Komisja likwidacyjna widziała się zmuszoną do natychmiastowego zarządzenia powołania 3 roczników pod broń w drodze regularnego poboru.

Haller w drodze.

Berlin, 11 grudnia. (PAT.) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ donosi, że polsko-amerykańska dywizja pod dowództwem generała Hallera wyjechała już do Havre'u, skąd uda się do Gdańska celem obsadzenia Wielkopolski i Śląska. Główna kwatera znajdzie się będzie w Poznaniu.

Przyjaciele...

Kraków, 11 grudnia. (wł.) Wczoraj przejechał przez Kraków 70 jeńców ukraińskich do baraków w Wadowicach. Jeńcy ci umundurowani byli po niemiecku, co wskazywałoby na ścisłe stosunki Rusinów z armią niemiecką na Ukrainie. Wszyscy należeli do formacji siczowników.

Zamach Liebkechta.

Wiedeń, 11 grudnia. (wł.) Z ostatnich berlińskich sprawozdań wynika, że najwidoczniej znów był w Berlinie bardzo burzliwy dzień. Dotychczas jednak brak dokładnych informacji, bo najwidoczniej rząd nie przeprowadza dokładnych sprawozdań. Korespondent berliński gazety „Abend“ donosi, że zwolennicy Liebkechta pod jego osobistym dowództwem wtargnęli wczoraj do przydzium policji, aby rozbroić tam straż policyjną. Za pomocą karabinów maszynowych zostali jednak wyparci. Sytuacja jest w dalszym ciągu bardzo groźna.

W związku z zaburzeniami temi rozpoczęły się w Berlinie masowe aresztowania. Między innymi aresztowano także księcia Hohenloego.

— Rezultat kwesty.

k) Po obliczeniu rezultatu wielkiej kwesty ogólnokrajowej pod hasłem „Ratujcie dzieci“ okazało się, iż zebrano w okręgu łódzkim 24,223 mk. 28 fen., w brzezińskim 23,663 mk. 97 fen. oraz w łaskim 31,869 mk. 75 fen., z czego wydatkowano na urządzenie kwesty 898 mk 36 fen.

Pieniądze wraz z rachunkami przesłano już do R. G. O.

Ziemniaki.

k) Onegdaj przywieziono do wydziału sprzedaży ziemniaków 6 wagonów, wczoraj 3. Ziemniaki były już nadmarzniete i sprzedawane są na placach przy ul. Przejazd i Ekaterenburskiej po połowie ceny. t. j. po 3 marki ćwiartka.

— Cukier dla Łodzi.

k) Wczoraj nadeszła do wydziału zaprowiantowania z cukrowni „Konsuncja“ w Kutnie, depesza z zawiadomieniem, iż wysłano 4 wagony cukru do Łodzi. Jest to jednak zaledwie trzecia część zapotrzebowanego kontyngensu.

— Usunięcie służby żeńskiej.

a) Z chwilą wybuchu strajku kelnerów, zarząd zakładu Grand-Hotelu zaprowadził w restauracji i kawiarni usługę żeńską. Przed dwoma tygodniami delegacji kelnerów pertraktowali z zarządem w sprawie przywrócenia usługi męskiej, lecz do żadnego porozumienia nie doszło.

Wreszcie onegdaj o godz. 8-jej wieczorem do Grand-Hotelu wtargnęła gromada kelnerów, należących do związku i przemocą usunęła wszystkie usługujące kobiety, w liczbie 20-tu, oraz gospodarza zakładu p. Mamonowa.

Obecnie cały zakład pozostaje bez usługi.

Z Pabjanic.

Na jeńców polaków. Zorganizowana w swoim czasie przez specjalny komitet kwesta na rzecz jeńców polaków przyniosła mk. 5736 85 fen., rb. 3 kop. 36 i kor. 1 hal. 40 z czego wydatkowano na akcje, związaną z kwestą, mk. 58 fen. 30.

Polski klub mieszczajski. Rada P. K. M. ukonstytuowała się następująco: prof. J. Biskupski — przewodniczący, J. Magrowicz — zastępca, T. Kalinowski — sekretarz, A. Lewityn — skarbnik i J. Biskupski — gospodarz.

Godne naśladowania. Rada gminy sąsiedniej gminy Górka pabjanicka na onegdajszym posiedzeniu, z uwagi na to, że stan oświaty w dużej mierze zależy od uposażenia materialnego nauczycielstwa, postanowiła podwyższyć pensje nauczycielom szkół początkowych od 1 stycznia 1919 r. o 100 procent, oraz wypłacić niezwłocznie dodatek drożyniany w wysokości jednomiesięcznej pensji zasadniczej.

— Sprostowanie.

W onegdajszym sprawozdaniu z wiecu obywatelskiego w Pabjanicach, omyłkowo wydrukowano nazwisko jednego z uczestników, a mianowicie — powinno być p. Netzel-polak.

Zakładnicy.

Lwów, 11 grudnia. (PAT.) „Gazeta Lwowska”, donosi. Na żądanie polskich władz wojskowych wywiezieni zostali jako zakładnicy następujący przedstawiciele obozu ukraińskiego i sjonistycznego: dr. Wład. Starosolski, dr. Kurowiec, dr. Budzynowski, Romańczuk, dr. Gabel, fr. Ringer, dr. Tenenblatt i dr. Rot. Zakładnicy ci w rękach polskich stanowią będą gwarancją odpowiedniego zachowania się ich organizacji we Lwowie oraz rękojmię odpowiedniego traktowania zakładników i jeńców polskich w rękach ukraińskich.

Z frontu galicyjskiego.

Warszawa, 12 grudnia. (PAT.) Na południe od Mościsk po 2-godzinnej walce została zajęta przez oddział rotmistrza Dunin-Borkowskiego wieś Kurkiewiczze. Na południe od Lwowa narusza artylerja skutecznie ostrzeliwała okupującego się nieprzyjaciela.

Między Laskami Murowanemi a Molechowem, na północ od Potelicz utarczki z bandami ukraińskimi. Na południe od Rawy Ruskiej około Kamionki stwierdzono oddział nieprzyjacielski w mundurach rosyjskich. W przemyskim, tomaszowskim i włodzimierskim bez zmian.

Szef sztabu generalnego.

Oplaciło się.

Kraków, 11 grudnia. (wł.) Według doniesień pism włoskich, włosi skonfiskowali Niemcom w prowincjach przez siebie okupowanych w drogich kamieniach, wartościowych papierach i budynkach aż cztery miljardy!

Słowacy.

Kraków, 11 grudnia. (wł.) Według ostatnich wiadomości, Słowacy nie chcą iść wspólnie z Czechami, postanawiając stworzyć własną Rzeczpospolitą. W tej kwestji zwrócili się już do Budapesztu, prosząc, aby oddano im Koszyce jako stolicę państwa.

Spadek korony.

Wiedeń, 11 grudnia. (PAT.) Cena korony austriackiej spadła wczoraj w Zurychu tak nisko, jak nigdy jeszcze w czasie wojny. Ustawowa wartość nominalna wynosiła 1,05 franka, dziś zaledwie wynosi 28, 75 cent.

Przekulali 133 miljardy rubli.

Berlin, 11 grudnia. (wł.) Ekonomiczne czasopismo „Bankarchiw” przynosi dzisiaj sensacyjną wiadomość, iż z 179 miliardów rubli papierowych, będących w obiegu, bolszewicy w czasie swego jednorocznego panowania, bo do 18 października 1918 r. wydali 133 miljardy. Pokrycie złotem wynosiło najwyżej 2%.

Nowy rząd rosyjski.

Stockholm, 11 grudnia. (PAT.) Gazeta „Dagens Neuher” donosi, że do Stockholmu przybyli: b. rosyjski prezes ministrów Trepow, generał Dan, marszałek szlachty Sawicki oraz kilku innych. Celem ich pobytu w Stockholmie jest utworzenie nowego rządu rosyjskiego zmierzającego do obalenia rządów bolszewickich. Jako członków nowego rządu wymieniają jeszcze księcia Wołkońskiego, barona Taubego, senatora Zajątko oraz generała Masalskiego.

Nowe ministerjum organizowane jest w porozumieniu z koalicją. Ten sam dziennik donosi, że zdobywca twierdzy Erzerumu generał Judenicz po dłuższej tułaczce przybył do Stockholmu.

Odbudowa Serbji.

Kraków, 11 grudnia. (wł.) Węgry wysłali 3000 robotników do Serbji, którzy mają zająć się jej odbudową.

„Historyczna” asysta.

Wiedeń, 11 grudnia. (wł.) „N. Fr. Presse” donosi, że na parowcu „George Washington”, na którym Wilson jedzie do Europy, znajduje się 23 uczonych historyków amerykańskich oraz 150 sekretarzy, którzy zbierali materiały statystyczne o wszystkich zagadnieniach narodowościowych w Europie, celem spożytkowania ich na konferencji pokojowej.

Zniesienie służby wojskowej.

London, 11 grudnia. (wł.) Urzędowo ogłaszają: Rządy koalicyjne zamierzają zaproponować na konferencji pokojowej zniesienie obowiązku służby wojskowej w całej Europie.

Giełda.

Warszawa 11 grud. (PAT.) Ruble w 500 — (obroty) 154, 154¹/₂, 154¹/₄, 154, 154¹/₄ żądano 162, 163, 164, dumskie — 124¹/₂, 125, 125¹/₂, 126 Korony austr. 54, 25, Tendencja dla papierów mocniejsza. 5% Listy Zastawne m. Warszawy 199. 3¹/₂% Listy Zastawne Ziemske 204¹/₂.

Żeńskie Seminarjum Nauczycielskie w Zgierzu

będzie otwarte w niedługim czasie, Warunki przyjęcia: świadectwo z ukończenia 4-ch klas średniego zakładu, lub ukończenia pełnej szkoły elementarnej. Otwarty będzie kurs I-y, w razie potrzeby — przygotowawczy. Dla zamiejscowych — internat. Zapisy kandydatek przyjmuje kancelarja Gimnazjum
 :: :: przy ul. Szczęśliwej od godziny 11-jej do 12-jej w południe codziennie. :: ::

Biuro instalacji telefonów prywatnych

urządza telefony w fabrykach, dworcach i t.d.

Ceny umiarkowane. :: Kosztorysy na żądanie.

E. Gostawski Łódź, ul. Targowa 40, m. 9.

2 oddzielne pokoje.

Tanio do wynajęcia 2 pokoje z meblowaniem lub nie. Mogą być z całkowitem utrzymaniem, Wiadomość w „Rozwoju” 82 j2

Kupię dynamo

na 500 volt napięcia i 50—200 amperów. Oferty sub. „Dynamo” w administracji „Rozwoju”. 119—2

Kupię drut miedziany

10 mm. w kowadźcu. Oferty sub. „Dynamo” w administracji „Rozwoju”. 116—2

Drobne ogłoszenia:

A.A.A.A.A. Polecam garderobę męską, damską i dziecięcą, futra, mufki, kołnierze, wyroby trykotowe, chustki, szale, bieliznę, obuwie, dywany, kapy, serwety, materiały na ubrania, obrazy, koronki czarne, drobiazgi na gwiazdki, zegarki, galanterję, lampy, wózki dziecinne i t.d. Okazyjnie skórzane siedło nowe dla chłopca, samowary. Przyjmuje także powyższe i do sprzedania. Losy Loteryjne na Inwalidów Wojskowych są do nabycia. Sklep komisowy Władysława Łankiewicza, Sienkiewicza (Mikolajewska) Nr. 67. 90—1

A kuszerka Nowakowka mieszka obecnie Dzienla 34. Przyjmuje od 9—12 i od 2—6. 99—29

A.) Meble wyprzedam zaraz tanio: łóżka materace, sofy, bielizniarkę, otomane, lustra, stół krzesła, fotel miękki Piotrkowska 223—5 i p. front. 26—2

A kuszerka Marja Kubicka przyjmuje ul. Piotrkowska № 199 m. 14. 18—1

Do sprzedania zaraz wszelkie rzeźnicze urządzenia sklepowe. Wiadomość ulica Składowa 12 u Lorkowskiego w sklepie. 131—2

Do sprzedania urządzenie sklepu rzeźniczego, ewentualnie wynajmę sklep z urządzeniem. Tamże do sprzedania deski z podłogi z kilku pokoi. Rybarkiewicz Andreja 58. 156—2

Do sprzedania solidnej roboty: D sypialnie, szafy, łóżka, stoły, krzesła, u stolarza Kaczorowskiego Zgierska 112. 101—11

Gorsety słynnego kroju „Renoma”. Przeróbki, reperacje, odnawianie, pranie gorsetów, Główna 17. 103—8

Grafolog „Marja” przyjmuje: od 6-jej po poł. do 9-jej wieczorem, prócz niedzieli. Główna 62. 22—1

Jest do sprzedania, kompletne prawie nowe urządzenie do piwiarni, Wiadomość Wólczajska 91 u Lipińskiego rano do 9-tej i od pół 11 do 2-giej. 124—2

Jest do sprzedania palto damskie i męzkie w dobrym stanie ul. Stowiańska 23 m. 65. 150—1

Jest do sprzedania urządzenie sklepowe wiadomość Targowa 55, 26. 153—5

Jestem obeznany z administracją domu meldunki pragnę przyjąć za mieszkanie łaskawe oferty proszę składać Łąkowa 22 — 18 P. K. 145—1

Jan Kotas zagubił kartę węglową. 146—1

POKOJU z osobnym wejściem, z meblami i pościelą, wraz z całodziennym utrzymaniem, w okolicy Al. Kościuszki, poszukuję. Zgłoszenia z podaniem warunków dla „H. G.” w administracji „Rozwoju”. 0

Poszukuję posady gospodyni z dobrmi świadectwami. Dzielna 22 pralnia, 135—2

Przybłąkana koza znajduje się przy ulicy Przejazd 66 Józef Dorys. 151—1

Rzadka okazja! Z powodów familijnych spieszenie sprzedam w Rudzie 9,600 łokci placu, z murowanym domem, 10 mieszkań, niezupełnie wykończonym, za 9,600 rb. Dzielna 36B, m. 7, od 12 do 5. 83—2

Roboty malarzkie, reperacje, bielenia i t. d. najtaniej i najsolidniej wykonywa J. Natorf Przędzalniana 51 55—4

Sienkiewicza 11 mieści się Biuro rejestracji inwalidów wojennych. 0

Służąca na wieś potrzebna. Wiadomość, ul. Główna 17 m. 2. 104—2

Skradziono 1/4 losu R. G. O. Nr. 37056 A. Ostrzegam przed nabyciem takowego. Piotrkowska 79. Cakiernia. 149—1

Sklep rzeźniczy z warsztatem do sprzedania Piotrkowska 209. 149—3

Zdolny mechanik do maszyn do pisania potrzebny zaraz. E. Telatycki i S-ka Piotrkowska № 69. 154—2

Zakład ślusarski wykonywa wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa wchodzące: wodociągi, studnie oraz urządzenia kapielowe. Sienkiewicza № 59 W Perliński. 155—e

2 Łóżka meblowe z materacami sprzedam Piotrkowska 134 10. 143—2

Michałna Limniak zagubiła legitymację chlebową. 152—1

Zaginęła karta węglowa na imię Tomasza Dzikowskiego. 147—1

Osoba inteligentna poszukuje posady do zarządu; znam dobrze kuchnię i roboty ręczne. świadectwa chlubne, oferty w redakcji Rozwoju pod N.F. 8—1

Pracownia krawatów

J. Wawrzynkowskiej Łódź, ul. Andrzejewska Nr. 4.

Wykonywa krawaty z powierzonych materiałów i przerabia stare. Zamówienia uskatecznia starannie i po cenach przystępnych. 85—0

